

Angína (*Angina*)

Autor: Lenka Frýbortová

Výskyt

Angína je označení pro infekční postižení mandlí a hrda. První obrannou linií před vstupem infekce tvoří krční mandle, které angína také nejčastěji postihuje.

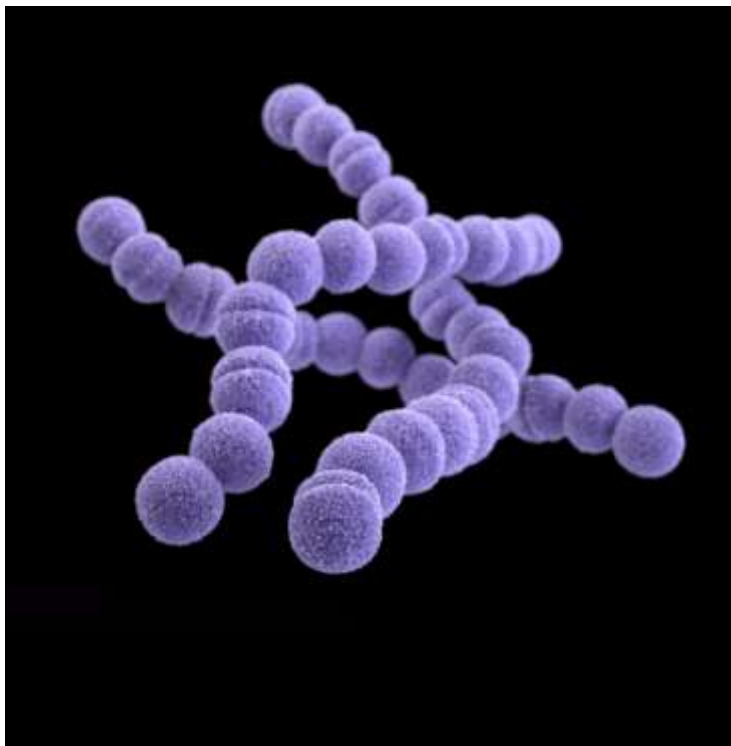
Akutní infekce horních cest dýchacích představují nejčastější příčinu bolestí v krku a tvoří více než 50% pracovních neschopností v naší republice. Počet nemocných angínou ve Velké Británii je 100 nemocných na 1000 obyvatel, v USA angína tvoří 2,1% návštěv lékařů.

Původce nemoci

Toho onemocnění je v 80% vyvoláno virem, dále bakteriemi. U oslabených jedinců může být onemocnění způsobeno patogenními houbami.

Angína se vyskytuje nejčastěji u dětí a mladých dospělých. U dětí do tří let je to především nákaza virem. Z bakterií nejčastěji způsobujících angínu je to *Streptococcus pyogenes*, který způsobuje 10-20% akutních zánět mandlí a hltanu.

Obr.1 Streptococcus pyogenes

<http://www.cdc.gov/media/subtopic/library/DiseaseAgents/img35.jpg>

Hlavní příznaky

Mezi hlavní příznak angíny patří bolest a škrábání v krku, s tím spojené potíže s polykáním, případně i ucpaný nos. Dalšími příznaky bývá zarudnutí jazyka a patra, nateklé mandle, mízní uzliny na krku bývají zvětšené, zvýšená tělesná teplota, která může přesahovat i 38°C. Dále nacházíme čepy na mandlích a bílý povlak na jazyku. S angínou je také spojena únava, bolestivé polykání, zápach z úst, zimnice, případně zvracení.

Obr.2 Zvětšené mandle při streptokokové angíně

<http://www.wikiskripta.eu/images/thumb/1/1e/StrepAug2010.JPG/426px-StrepAug2010.JPG>

Vyšetření

Základem diagnostiky angíny je celkové fyzikální vyšetření a pečlivé vyšetření ústní dutiny. Praktický doktor provede výtěr z krku, podívá se na zarudnutí mandlí a okolí a prohmatá mízní uzliny. Častý je také odběr krve, z něž se dá pomocí sedimentace určit v jakém rozsahu je organismus napadený zánětem.

Obr. 3 Výtěr z krku

http://biology.clc.uc.edu/fankhauser/Labs/Microbiology/Strep_Detection/Throat_swab_P7251230.jpg

Léčba

Při angíně lékař předepisuje především klid na lůžku a v případě bakteriálního zánětu antibiotika, kterým bývá obvykle penicilin. Streptokokovou angínu je nutné léčit antibiotiky asi 10 dní a vždy je nutné dobrat všechna předepsaná antibiotika. Současně antibiotiky se podávají léky proti horečce (antipyretika) a proti bolesti (analgetika). Proti bolesti jsou také účinná kloktadla, případně zábaly krku.

V případě chronické angíny, která se několikrát ročně opakuje, se onemocnění řeší většinou chirurgicky. Jedná se o odstranění krčních mandlí (tonzilektomii), která nemocného zbaví problémů již trvale.

Komplikace

Angína byla závažným onemocněním před rozvojem antibiotik, a to především pro své pozdní komplikace, kterými je například revmatická horečka, což je onemocnění postihující klouby, srdce, cévy a nervový systém, přičemž nejzávažnější je postižení srdce, které způsobuje chlopenní vady a následný šelest. Toto onemocnění se objeví 3–4 týdny po prodělané angíně a mezi symptomy patří horečka (až 40°C), bolesti a otoky kloubů, výjimečně oběhové selhání. Dnes, díky včasné léčbě je tato komplikace již poměrně vzácná.

Nejčastější komplikací je hnisavý absces, což je rozšíření zánětu do okolí krčních mandlí, při němž se může objevit ve tkáni hltanu váček naplněný hnisem. Absces musí být po nalezení chirurgicky odstraněn.

Komplikace přechozené angíny může být náhlé postižení ledvin, přičemž ledviny ztrácí schopnost vylučování odpadních látek a vody, které se v organismu zadržují, a v těle vznikají otoky.

Praktické rady pro pacienta

Při bolestech v krku a podezření na angínu se určitě nechte vyšetřit svým praktickým lékařem. V případě, že Vám Váš praktický lékař předepíše antibiotika je užívejte vždy přesně podle pokynů lékaře a vždy je berte tak dlouho, jak určí lékař.

Literatura

1. DOSTÁL, Václav. *Infektologie*. 1. dotisk 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005, 338 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 80-246-0749-2.
2. BENEŠ, Jiří. *Infekční lékařství*. 1. vyd. Praha: Galén, c2009, xxv, 651 s. ISBN 9788072626441.
3. Anonymous, <http://www.panadol.cz/vyberte-si-svuj-panadol/chripka-nachlazení/streptokokova-angina.html>. Přečteno 6.3.2015
4. MUDr. Pavel Smilek, Ph.D. <http://www.medicinapropraxi.cz/pdfs/med/2007/06/08.pdf>. Přečteno 6.3.2015
5. Anonymous, <http://www.ordinace.cz/clanek/angina/>. Přečteno 6.3.2015
6. <http://bestpractice.bmj.com/best-practice/monograph/598/basics/epidemiology.html>. Přečteno 8.3.2015
7. MUDr. Miroslava Blichová, <http://www.evalabusova.cz/ordinace/angina.php>. Přečteno 6.3.2015
8. Anonymous, <http://nemoci.vitalion.cz/angina/>. Přečteno 6.3.2015
9. Anonymous, <http://www.ulekare.cz/clanek/angina-14650>. Přečteno 8.3.2015